

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 23 juni 2016

Mål nr

Ö 2874-15

SÖKANDE

Bostadsrättsföreningen Veterinären nr 8

c/o HN

MOTPARTER

1. Balcona Aktiebolag, 556076-1693

Harpsundsvägen 166

124 59 Bandhagen

2. Kapitålet Fastighets Aktiebolag, 556210-2250,

c/o Advokatfirman Nova

Box 55996

102 16 Stockholm

SAKEN

Återställande av försutten tid

Dok.Id 121598

HÖGSTA DOMSTOLEN
Riddarhustorget 8

Postadress
Box 2066
103 12 Stockholm

Telefon 08-561 666 00
Telefax 08-561 666 86
E-post:
hogsta.domstolen@dom.se
www.hogstadamstolen.se

Expeditionstid
08:45-12:00
13:15-15:00

TIDIGARE AVGÖRANDE

Stadsbyggnadsnämnden Stockholms stads beslut 2015-02-05 i ärende
Dnr 2015-01034-5751

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår ansökan om återställande av försutten tid.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Bostadsrättsföreningen Veterinären nr 8 har ansökt om återställande av försutten tid för överklagande av Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stads beslut den 5 februari 2015 i ärende 2015-01034-575 angående bygglov.

Balcona Aktiebolag och Kapitålet Fastighets Aktiebolag har motsatt sig ansökan.

Stadsbyggnadsnämnden har yttrat sig i ärendet.

SKÄL*Bakgrund*

1. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad beslutade den 5 februari 2015 att med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900) bevilja bygglov för bl.a. uppförande av balkonger på fastigheten X 15, Östermalmsgatan 92 i Stockholm. I beslutet angavs att åtgärden överensstämde med detaljplan.
2. Ett meddelande om beslutet kungjordes i Post- och Inrikes Tidningar den 12 februari 2015. Vidare skickades den 10 februari 2015 ett meddelande om beslutet till bl.a. ägaren av grannfastigheten, Bostadsrättsföreningen Vete-

rinären nr 8. Det översända meddelandet innehöll en kort sammanfattande beskrivning av bygglovet samt uppgift om den plats där de handlingar som ingick i beslutet fanns tillgängliga.

3. Den adress som meddelandet skickades till, c/o GK, Östermalmsgatan 94, var fram till maj 2015 angiven i föreningsregistret som föreningens postadress. GK hade tidigare varit styrelseledamot i föreningen men hade, vid tidpunkten för meddelandet, avgått ur styrelsen.

4. Sedan föreningen den 12 maj 2015 överklagat beslutet, avvisade stadsbyggnadsnämnden överklagandet på den grund att det hade kommit in försent. Föreningen överklagade avvisningsbeslutet men länsstyrelsen avslog detta överklagande.

De omständigheter som föreningen har åberopat

5. I ansökan om återställande av försutten tid har föreningen gjort gällande att den har haft laga förfall för att inte överklaga beslutet om bygglov i tid. Föreningen har därvid anfört att bygglovet stred mot gällande detaljplan och att föreningen därför, såsom granne till den fastighet som bygglovet avsåg, borde ha delgetts beslutet. Föreningen har vidare uppgett att det meddelande om beslutet som skickades till föreningen till sitt innehåll var bristfälligt och inte uppfyllde kraven i 9 kap. 41 b § plan- och bygglagen. Föreningen har slutligen anfört att meddelandet inte tillställdes behörig ställföreträdare för föreningen, eftersom GK vid den aktuella tiden inte längre var ledamot i föreningens styrelse.

Frågan i målet

6. Frågan i Högsta domstolen är om föreningen har haft laga förfall, dvs. giltig ursäkt, för att inte överklaga beslutet om bygglov i tid. Denna fråga är i sin tur avhängig frågan om beslutet har tillhandahållits föreningen på det sätt som krävs enligt 9 kap. 41–41 b §§ plan- och bygglagen.

Den rättsliga regleringen

7. Enligt 9 kap. 41 § plan- och bygglagen ska ett beslut om bygglov delges sökanden och annan part, om det inte är uppenbart obehövt. Av samma paragraf, jämförd med 25 § samma kapitel och 5 kap. 11 §, följer att beslutet även ska delges vissa andra som har yttrat sig i ärendet och vilkas synpunkter inte har blivit tillgodosedda; en förutsättning för detta är dock – såvitt här är av intresse – att beslutet innebär en avvikelse från detaljplan eller områdesbestämmelser.

8. Vidare ska, enligt 9 kap. 41 a § plan- och bygglagen, ett beslut om bygglov kungöras genom ett meddelande i Post- och Inrikes Tidningar. I meddelandet ska beslutets huvudsakliga innehåll och var beslutet finns tillgängligt anges.

9. Ett meddelande enligt 9 kap. 41 a § plan- och bygglagen ska senast den dag då kungörandet sker ”skickas” till bl.a. ägare av angränsande fastighet (se 41 b §). Lagen ställer inte något krav på att det av det översända meddelandet ska framgå att det utgör ett meddelande enligt 41 a §. Inte heller krävs det att meddelandet ger information om möjligheterna att överklaga. Av lagens ordalydelse, tillsammans med förarbetena (prop. 2010/11:63 s. 32 f.), framgår att meddelandet inte behöver komma adressaten till handa och än mindre delges denne. Meddelandeskyldigheten är fullgjord så snart meddelandet har avsänts (”skickats”). Befordringsrisken ligger alltså på adressaten.

10. Plan- och bygglagen reglerar inte närmare vilken adress som ska användas när ett meddelande enligt 9 kap. 41 b § skickas. Det effektivitetsintresse, som får anses motivera att befordringsrisken ligger på adressaten, talar dock för att folkbokföringsadressen i regel bör godtas i fråga om fysiska personer. För sådana juridiska personer som är skyldiga att låta registrera sin postadress bör i allmänhet registeradressen godtas (jfr 28 och 29 §§ delgivninglagen, 2010:1932). Det innebär i princip att adressaten bär risken för att folkbokföringsadressen respektive registeradressen inte längre är aktuell. Särskilda förhållanden kan dock föranleda till annat. Om det finns anledning att betvivla att adressen är riktig bör det således i regel krävas att avsändaren efterforskar rätt adress. Och om adressaten har anmält en särskild adress i ärendet ska naturligtvis denna användas.

Bedömningen i detta fall

11. Föreningen var inte sökande eller part i bygglovsärendet. Vad som har framkommit i ärendet ger inte stöd för att stadsbyggnadsnämnden av annan anledning var skyldig att delge föreningen beslutet om bygglov (jfr p. 7).

12. Det meddelande enligt 9 kap. 41 b § plan- och bygglagen som stadsbyggnadsnämnden skickade till föreningen innehöll sådana uppgifter som ett meddelande av detta slag ska innehålla (jfr p. 9).

13. Av utredningen framgår att föreningens registeradress inte längre var aktuell. Det leder till frågan om meddelandeskyldigheten ändå ska anses vara fullgjord.

14. Av 9 kap. 12 § bostadsrättslagen (1991:614) jämförd med 6 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar följer att bostadsrättsföreningar

ska anmäla ändrad postadress för registrering. Uppgift om postadress ska registreras i föreningsregistret (se 18 § första stycket 3 förordningen, 1987:978, om ekonomiska föreningar). Stadsbyggnadsnämnden skickade det aktuella meddelandet till föreningens registrerade postadress. Nämnden saknade anledning att räkna med att adressen inte längre var aktuell. Meddelandeskyldigheten har därmed fullgjorts.

15. Av det anförda följer att föreningen har saknat giltig ursäkt för att inte överklaga beslutet om bygglov i föreskriven tid. Ansökan om återställande av försutten tid ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Ella Nyström, Johnny Herre, Lars Edlund och Sten Andersson (referent)
Föredragande justitiesekreterare: Åsa Brundin